

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila ve věci žalobců: **a) L. V.**, zastoupena JUDr. Tomášem Hofrichterem, advokátem se sídlem Josefská 504/8, Brno, a **b) V. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/219321-921, sp. zn. SZ/MPSV-2020/160306-921, v řízení o kasačních stížnostech žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně, ze dne 30. 6. 2021, č. j. 22 A 16/2021 - 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce b) **se odmítá.**
- II.** Kasační stížnost žalobkyně a) **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků řízení o kasační stížnosti **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobkyně a) JUDr. Tomáši Hofrichterovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **3.146 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a usnesení krajského soudu

[1] Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Brně rozhodnutím ze dne 7. 7. 2020, č. j. 6954/2020/KUR, odejmul žalobci a) příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách poskytovaný v I. stupni závislosti, neboť přestal splňovat podmínky stanovené v § 7 odst. 2 téhož zákona.

[2] Odvolání proti rozhodnutí úřadu práce žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/219321-921, sp. zn. SZ/MPSV-2020/160306-921, zamítl.

[3] Žalobci podali proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví specifikovaným usnesením odmítl. Shledal, že žalobce a) podal žalobu opožděně, jelikož mu bylo napadené rozhodnutí doručeno již 10. 11. 2020. Lhůta pro podání žaloby mu uplynula (s ohledem na dny pracovního klidu) v pondělí dne 11. 1. 2021. Žalobu podal k poštovní přepravě až dne 8. 3. 2021. Soud žalobu ve vztahu k žalobkyni b) taktéž odmítl, jelikož jako pečující osoba nebyla aktivně procesně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí, kterým byl žalobci a) odňat příspěvek na péči v I. stupni závislosti.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně a) (stěžovatelka) a žalobce b) (stěžovatel) podali proti usnesení krajského soudu každý svou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Stěžovatel argumentací mířil proti závěru krajského soudu o aktivní legitimaci pečující osoby k podání žaloby proti rozhodnutí o poskytování péče podle zákona o sociálních službách. Dle jeho názoru mají příjemce podpory a pečující osoba shodné zájmy.

[6] Stěžovatelka (matka stěžovatele) ve své kasační stížnosti obecně tvrdila porušení práv svých a stěžovatele krajským soudem a zeširoka popisuje své spory se správními orgány a soudy týkající se nejenom příspěvku na péči. Spolu s kasační stížností požádala o ustanovení advokáta a osvobození od povinnosti platit soudní poplatek za kasační stížnost. Ustanovený zástupce doplnil kasační stížnost o tvrzení, že důvodem podání opožděné žaloby byla přítomnost stěžovatele v Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno – Bohunice. V detenci se nacházel po celou dobu lhůty k podání žaloby. Z tohoto důvodu nemohla stěžovatelka podat včasnou žalobu. Stěžovatelka v samostatném podání požádala o přiznání odkladného účinku napadeného rozhodnutí žalovaného.

[7] Podáním ze dne 10. 8. 2021 vznesli stěžovatelé námitku podjatosti proti soudcům 1. senátu JUDr. Josefu Baxovi, JUDr. Ivo Pospíšilovi a JUDr. Lence Kaniové a také proti jejich asistentům. Dále namítli také podjatost soudkyně 2. senátu JUDr. Miluše Doškové

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.a Námitka podjatosti

[8] Nejvyšší správní soud stěžovatele poučil o složení senátu, který se bude věci zabývat, projedná ji a rozhodne, přípisem ze dne 29. 7. 2021, jenž byl shodně oběma stěžovateli doručen dne 2. 8. 2021. Zákonná lhůta pro uplatnění námitky podjatosti je 1 týden, ode dne, kdy se o podjatosti osoba dozvěděla. Lhůta pro uplatnění námitky podjatosti tedy stěžovateli uplynula dne 9. 8. 2021. Stěžovatelé vznesli námitku

pokračování

podjatosti však až v podání ze dne 10. 8. 2021. Nejvyšší správní soud proto k opožděným námitkám nepřihlížel (§ 8 odst. 5 s. ř. s.).

III.b Kasační stížnost stěžovatele

[9] Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. pro řízení o kasační stížnosti platí, že *stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*

[10] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 10. 2021, č. j. 1 Ads 223/2021 - 64, zamítl stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce a vyzval jej, aby ve lhůtě patnácti dnů od jeho doručení předložil plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie. Současně jej poučil o následcích nevyhovění této výzvě.

[11] Stěžovatel ve lhůtě stanovené soudem povinné zastoupení v řízení o kasační stížnosti nedoložil. Povinné zastoupení advokátem – případně vlastní vysokoškolské právnické vzdělání stěžovatele – je přitom podmínkou řízení o kasační stížnosti, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat. Soud proto kasační stížnost stěžovatele odmítl (výrok I.) pro nesplnění uvedené podmínky řízení na základě § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. užitého přiměřeně podle § 120 s. ř. s.

III.c Kasační stížnost stěžovatelky

[12] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny všechny podmínky k tomu, aby bylo možné kasační stížnost meritorně projednat. Mezi tyto podmínky patří i aktivní legitimace navrhovatele – stěžovatele k podání kasační stížnosti; podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. totiž platí, že soud usnesením odmítne kasační stížnost, jestliže byla podána osobou zjevně neoprávněnou.

[13] Soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Kasační stížnost stěžovatelky směřovala proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby. Proti rozhodnutí krajského soudu je oprávněn brojit jen ten, kdo byl tímto usnesením dotčen na svých právech. Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za nutné zdůraznit, že „[v]ystupuje-li ve správním soudnictví na straně žalující více žalobců, nikdy mezi nimi nevzniká nerozlučné, nýbrž toliko samostatné společenství v rozepři (srov. též § 33 odst. 8 s. ř. s.). Každý z nich jedná v řízení sám za sebe a ohledně každého z nich může dopadnout řízení různým způsobem; zatímco ve vztahu k některému společníku v rozepři může soud žalobě vyhovět, ohledně jiného ji může zamítnout, odmítnout nebo řízení zastavit. Vyzní-li výsledek řízení pro každého ze samostatných společníků stejně, neznamená to automaticky, že se tak stalo ze stejných důvodů; např. zamítnutí-li soud žalobu [...] mohou být důvody pro zamítnutí žaloby u jednotlivých společníků různé, popř. alespoň zčásti odlišné.“ (viz rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, č. j. 1 As 37/2005 - 154).

[14] Krajský soud odmítl žalobu vůči stěžovateli z důvodu nedostatku její aktivní legitimace. Stěžovatelka ovšem ve své kasační stížnosti a v jejím doplnění ustanoveným zástupcem brojí pouze proti odmítnutí žaloby z důvodu jejího opožděného podání [v rámci kasační bodů spadajících pod § 103 odst. 1. písm. e)]. Krajský soud však žalobu odmítl z důvodu jejího opožděného podání pouze vůči stěžovateli. Ten je tedy jediným, kdo byl tímto výrokem dotčen. Stěžovatelka nebyla na svých právech dotčena odmítnutím žaloby stěžovatele z důvodů jejího opožděného podání, nýbrž pouze z důvodu nedostatku své aktivní legitimace. Proti tomuto důvodu však neuplatnila žádné kasační body.

[15] Stěžovatelka tedy nebyla zjevně oprávněna proti napadenému usnesení podat kasační stížnost, jelikož důvody kasační stížnosti se míjely s důvody, na nichž krajský soud vystavěl své rozhodnutí o odmítnutí její žaloby, Nejvyšší správní soud proto její kasační stížnost odmítl [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.].

[16] Jelikož soud rozhodl bezodkladně o věci samé, o návrhu na přiznání odkladného účinku již pro nadbytečnost nerozhodoval.

V. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnosti stěžovatelů podle § 46 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Usnesením ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Ads 223/2021 - 59, ustanovil Nejvyšší správní soud stěžovatelce zástupce. Jelikož je tímto ustanoveným zástupcem advokát, náleží mu odměna za zastupování stěžovatelky a náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby, jimiž je převzetí a příprava a převzetí zastoupení (včetně souvisejícího nahlížení do spisu NSS dne 4. 10. 2021) a sepsání kasační stížnosti (jejího doplnění), tj. úkony § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za každý z nich mu náleží odměna ve výši 1.000 Kč (§ 7 bod 2 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce tedy po přičtení částky odpovídající dani z přidané hodnoty činí celkem 3.146 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci uhrazena Nejvyšším správním soudem ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu